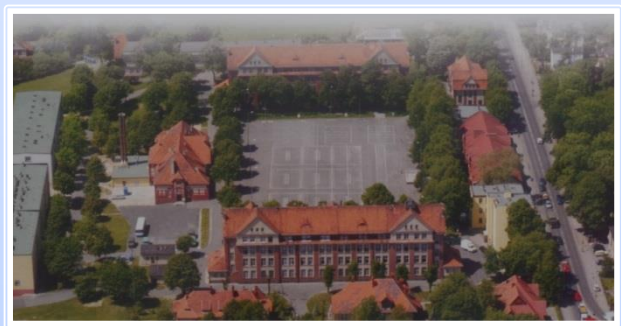

Ryszard Wróbel

Historia 6 Pułku Łączności Wojsk Lotniczych

Ryszard Wróbel

Historia 6 Pułku Łączności Wojsk Lotniczych

Śrem 2015

Historia została napisana w oparciu o wspomnienia i doświadczenia autora. Częściowo wykorzystano także opracowanie P. Tadeusza Żaka.

Wykorzystana dokumentacja pochodzi z prywatnej kolekcji autora.

1 lipca 1943 r. dowódca 1 dywizji piechoty gen. bryg. Zygmunt **Berling** wydał rozkaz o formowaniu polskiej eskadry lotniczej. Na miejsce jej organizowania wyznaczono lotnisko polowe **Grigoriewskoje**, położone na południe od **Siedlc**, w pobliżu szosy **Moskwa – Riazań**. Z chwilą powstania 1 Korpusu Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR postanowiono, na bazie istniejącej eskadry, utworzyć pułk lotniczy o profilu myśliwskim i w październiku 1943 r. nadano mu nazwę: 1 pułk lotnictwa myśliwskiego „**Warszawa**”. W kwietniu 1944 r. rozpoczęto formowanie 2 pułku nocnych bombowców „**Kraków**”. Pułki „**Warszawa**” i „**Kraków**” wraz z przemianowanym na 3 pułk lotnictwa szturmowego, 611 radzieckim pułkiem lotnictwa szturmowego, złożyły się na polską dywizję lotniczą,

17 sierpnia 1944 r. samoloty mieszanej dywizji lotniczej lądowały na lotnisku **Dys** pod **Lublinem**. W ten sposób na wschodnim teatrze działań wojennych pojawiła się jednostka polskiego lotnictwa. Na zapleczu frontu organizowano dalsze polskie jednostki lotnicze. Powstał polski 1 mieszany korpus lotniczy w składzie trzech dywizji: 1 lotnictwa bombowego, 2 lotnictwa szturmowego i 3 lotnictwa myśliwskiego (każda złożona z trzech pułków). Następstwem sformowania tak dużych jednostek lotniczych była konieczność zreorganizowania dowodzenia lotnictwem. Naczelný Dowódca Wojska Polskiego zaproponował utworzenie dowództwa Lotnictwa Wojska Polskiego i zwrócił się do dowództwa radzieckiego z prośbą o przydzielenie wykwalifikowanych oficerów. Strona radziecka oddała do dyspozycji Naczelnego Dowódcy WP cały sztab swej 6 armii lotniczej (bez jednostek), który 30 października 1944 r. został przemianowany na Dowództwo Lotnictwa Wojska Polskiego. Dowódcą lotnictwa Wojska Polskiego został gen. dyw. pil. Fiodor **POLYNIN**. Szefem Wojsk Łączności w tym dowództwie był ppłk. inż. **WOŁKOW**, a szefem oddziału łączności specjalnej – mjr **BŁOCH**.

Utworzenie Dowództwa Lotnictwa WP wiązało się z wieloma zmianami organizacyjnymi w całości lotnictwa. Podległe dotychczas

dowództwu radzieckiemu służby tyłów, działające na rzecz jednostek lotniczych, zostały podporządkowane polskiemu dowództwu.

Analogicznie dla zabezpieczenia, Dowództwu i Sztabowi Lotnictwa WP Łączności, strona radziecka przekazała do dyspozycji Wojska Polskiego, 6 Samodzielny Pułk Łączności Lotniczej 6 Armii Powietrznej. Zgodnie z tą decyzją Naczelny Dowódca WP rozkazem nr 091 z dnia 31 października 1944 r. nakazał przeformować wyżej wymieniony pułk na 6 Samodzielny Pułk Łączności Lotnictwa Wojska Polskiego wg etatu nr 015/270. Na miejsce dyslokacji pułku wyznaczono **ZAMOŚĆ**. Dowódca Lotnictwa WP rozkazem nr 1 z dnia 31 października 1944 r. nakazał przyjąć pułk na wszelkiego rodzaju zaopatrzenie. W ten sposób podporządkowano pułk bezpośrednio Dowództwu Lotnictwa WP i wszedł on strukturalnie w skład Lotnictwa Wojska Polskiego, jako jednostka samodzielna. Pismem nr 0165 z dnia 7 lutego 1945r. Oddziału Organizacji i Uzupełnień przydzielono mu numer poczty polowej 84220.

Pierwsza szkolna kompania 6 Pułku Wojsk Lotniczych. Na zdjęciu polscy żołnierze z mobilizacji 1944 r.

Jak wynika z powyższego, 6 Samodzielnego Pułku Łączności Lotnictwa WP nie organizowano od podstaw tak jak miało to miejsce z innymi jednostkami WP. Z dostępnych dokumentów wynikało, iż jednostka ta powstała w Związku Radzieckim w 1942 r. a swój szlak bojowy rozpoczęła od **KOWLA** w składzie 6 Armii Powietrznej Armii Czerwonej. Do czasu włączenia pułku do lotnictwa polskiego wykonywał on szereg zadań bojowych w składzie 1 Białoruskiego Frontu Zachodniego.

Struktura organizacyjna pułku i jego stan ilościowy wg etatu nr 015/270 - ze względu na brak etatu w Centralnym Archiwum Wojskowym (nie figuruje w ewidencji etatów jednostek WP) - nie są znane. Natomiast rozkazem nr 5 z dnia 24 stycznia 1945 r. Dowódcy Lotnictwa WP pułk przeformowano na etat nr 015/475. Według tego etatu pułk liczył:

oficerów	131
podoficerów	396
szeregowców	217 + 80 kursantów
Razem	744 + 80 = 824 żołnierzy

SPRZĘT:

samochody lekkie	1
samochody transportowe	37
samochody specjalne	45
motocykle	6

Ponadto etat przewidywał zaprzęgi konne tj.

wozów konnych	9
koni	18

Etat przewidywał trzy bataliony w tym jeden batalion telefoniczno – telegraficzny i dwa bataliony radiowe. Każdy z batalionów radiowych mógł wykonywać samodzielnie zadania. W skład każdego batalionu wchodziły po dwie kompanie, a w skład kompanii po 3 plutony (wyjątkowo 2 kompania 3 batalionu składała się z dwóch plutonów). W pułku przewidziano kompanię szkolną w składzie trzech plutonów, której zadaniem było szkolenie specjalistów na uzupełnienie pułku. Stan zmienny kompanii – etatowo – wynosił 80 kursantów.

DOWÓDZTWO PUŁKU STANOWILI:

dowódca pułku	ppłk M.N. MICHAJŁOW
z-ca d-cy do spraw polityczno-wychow.	kpt P.R. SZAFRAN
pom. d-cy do spraw technicznych	kpt E.L. BARKANOW
szef sztabu	mjr A.J. PIELEWIN
 Dowódcy batalionów	 kpt. A.M. BOJCZENKO
	kpt. J.D. GRZESIENIUK
	kpt. F.J. KITAJEW

W początku 1945 r. kadrę oficerską stanowili oficerowie radzieccy. Część z nich służyła w wojsku zawodowo, pozostali byli zmobilizowani w wyniku wojny niemiecko – radzieckiej w 1941 r.

Tak oficerów jak i podoficerów zatwierdzano na stanowiskach – w związku z wprowadzeniem nowego etatu – rozkazem Dowódcy Lotnictwa WP nr 034 z dnia 25 czerwca 1945 r. Kadra oficerska pułku była młoda (przeciętna wieku – 30 lat). Starsi stanowili 20% ogółu. Przygotowanie ogólne i specjalistyczne – jak na ówczesny czas – należy również uznać za dobre. W składzie pułku było w tym czasie 189 kobiet.

Pułk dysponował następującym zasadniczym sprzętem łączności:

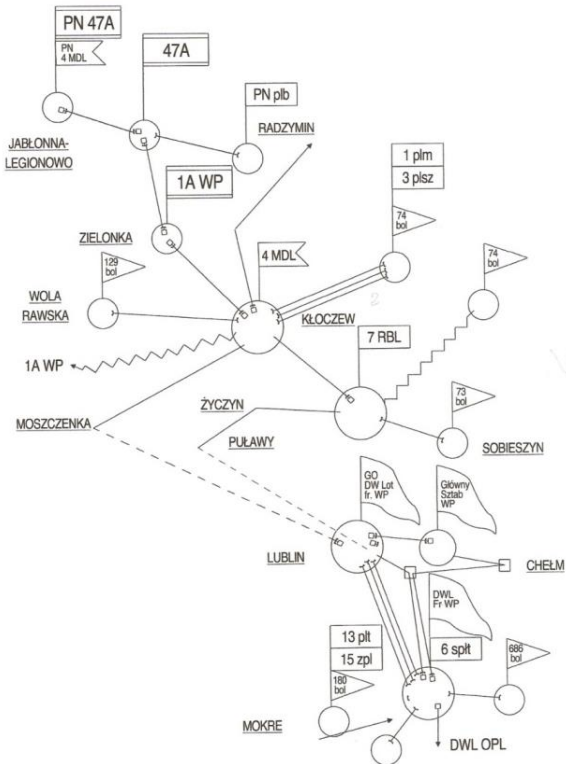
radiostacja dużej mocy RAT	1 komplet
radiostacja średniej mocy RAF	12 kompletów
radiostacja średniej mocy RAF z przy- stawką do pracy dalekopisem	6 kompletów
radiostacje średniej mocy RSB	19 kompletów
radiourządzenie typu „REDUT”	4 komplety
radioodbiorniki KF	38 kompletów
radioodbiorniki UKF	3 komplety
aparat telegraficzny „BODO”	3 komplety
aparat telegraficzny ST-35	40 kompletów
aparat telegraficzny Morse’a	20 kompletów
komutator R-60	2 komplety
komutator szwajcarski 16 x 16	4 komplety
komutator M-20	2 komplety
komutator szwajcarski 10 x 10	6 kompletów
aparaty telefoniczne: UNA - FI	20 kompletów
aparaty telefoniczne: UNA - F	30 kompletów
aparaty telefoniczne: UNA - I	112 kompletów
łącznica telefoniczna 12 NN	6 kompletów
komutator KOS	6 kompletów
kabel telefoniczny KM	200 km
kabel telegraficzny	96 km

Z takim – w przybliżeniu – stanem, pułk wykonywał zadania bojowe.

Pierwszy raz w ramach Ludowego Wojska Polskiego zapewniał on łączność w operacji mającej na celu wyzwolenie Warszawy i forsowanie Wisły. Podczas trwania operacji warszawskiej dowództwo i sztab pułku wraz z siłami i środkami niezaangażowanymi bezpośrednio w działania, przebazowały się do nowego miejsca dyslokacji, którym był PRUSZKÓW. Dalsze działania bojowe pułku związane były z działaniami lotnictwa w kolejnych operacjach.

Godzi się zaznaczyć, że w czasie działań od Wisły do sforsowania Odry, pułk zabezpieczył dwa główne i cztery pomocnicze węzły łączności Dowództwa Lotnictwa Wojska Polskiego, a także cztery węzły łączności 4 Mieszanej Dywizji Lotniczej. Wykorzystano do tego 46 telegraficznych i 355 telefonicznych kierunków. Wybudowano 380 km linii stałej, 50 km 6-cio parowej linii tyczkowej oraz 500 km linii kablowej. Przy obsłudze węzłów pracowało w sumie 513 żołnierzy. Transport samochodowy przejechał 209 617 km i przewieziono 1 060 ton ładunku. Na punktach dowodzenia 4 MDL podczas tej operacji pracowały 4 radiostacje średniej mocy i jedna dużej mocy. Radiostacja SCR-399 zabezpieczała specjalne zadania Polskiego Rządu Tymczasowego, głównie w zakresie przelotów samolotów pasażerskich. W decydującym uderzeniu wojsk, podczas forsowania Odry oraz w walkach o Berlin, pułk zabezpieczył 6 węzłów łączności grupy operacyjnej dowództwa lotnictwa. Wykorzystano 148 kierunków telefonicznych, wybudowano 23 km linii stałej i 251 km linii kablowej. Przy obsłudze węzłów pracowało 138 żołnierzy. W walkach o Berlin brało udział 8 radiostacji średniej mocy. Ponadto jedna radiostacja pracowała na rzecz Dowództwa 1 Frontu Białoruskiego i dwie w celu zabezpieczenia przelotów osób ważnych Naczelnego Dowództwa Armii Czerwonej. Zasadnicze środki łączności radiowej wykorzystano na stanowiskach dowodzenia wojsk lotniczych w sieciach i kierunkach dowodzenia i współdziałania.

SYSTEM ŁĄCZNOŚCI PRZEWODOWEJ ORGANIZOWANEJ PRZEZ PUŁK W RAMACH OPERACJI WARSZAWSKIEJ

W wyniku działalności pułku, od KOWLA do BERLINA – tylko przez główny węzeł łączności lotnictwa – wymieniono 95 860 telegramów i 7 742 radiogramy. W okresie działań, za zabezpieczenie łączności, pułk był kilkakrotnie wyróżniany w rozkazach wyższych przełożonych. W żadnym dokumencie nie podano wielkości poniesionych strat w ludziach i sprzęcie, choć niewątpliwie musiały zaistnieć, co potwierdzali naoczni świadkowie w formie ustnego przekazu.

Po zakończeniu działań wojennych, wielu żołnierzy pułku odznaczono wysokimi odznaczeniami wojskowymi i państwowymi, tak polskimi jak i radzieckimi. Szczególnie dużo odznaczeń nadano w związku z demobilizacją i wyjazdem części żołnierzy do Związku Radzieckiego. Z ilości odznaczeń wynika, że wartość bojowa pułku, doświadczenia i zaangażowania żołnierzy były nieprzeciętne. Nie jest przypadkiem, że Dowództwo Wojska Polskiego wyróżniło polskimi odznaczeniami 320 żołnierzy.

Zakończyła się II Wojna Światowa. Rozpoczął się nowy etap w dziejach pułku. Do Pruszkowa – miejsca stacjonowania pułku – powróciły siły i środki zaangażowane w działaniach bojowych. Rozpoczął się pokojowy okres szkolenia zastępów młodych, polskich łącznościowców w różnych specjalnościach. Oficerowie, podoficerowie i szeregowcy, uczestnicy frontowych walk i pracy przekazywali swoje bogate doświadczenia. Byli to przeważnie instruktorzy radzieccy, którzy zaczęli wdrażać polskich żołnierzy do ciężkiej i odpowiedzialnej służby łącznościowca.

Zgodnie z rozkazem Dowódcy Lotnictwa Wojska Polskiego nr 074 z dnia 14.05.1945 r. z dniem 20 maja 1945 r. przystąpiono do szkolenia stanu osobowego pułku w warunkach pokojowych. Dzień szkoleniowy trwał 8 godzin zajęć szkoleniowych oraz dwie godziny pracy masowo – politycznej.

3 czerwca 1945 r. rozkazem Dowódcy Lotnictwa Wojska Polskiego nr 89 skierowana została do pułku pierwsza grupa polskich oficerów, a między innymi: chor. Mieczysław SZELAGOWSKI (późniejszy szef sztabu pułku), ppor. Zygmunt ZACZENIUK (późniejszy Szef Oddziału Łączności Lotnictwa Operacyjnego), ppor.

Stanisław SEBASTIAŃSKI, ppor. Henryk RADOMSKI; ppor. Roman MIDUCH, ppor. Adolf CHOMCZYŃSKI, ppor. Czesław NIE-MAN oraz chor. Tadeusz JAMRUZ. Z każdym tygodniem i miesiącem, do pułku napływała coraz większa liczba Polaków. Pułk stawał się coraz bardziej autentycznie polski. Według stanu na dzień 30.06.1945 r. w pułku było już 153 polskich żołnierzy, w tym 16 oficerów, 112 podoficerów i 25 szeregowców, co stanowiło 24,6% ogólnego stanu pułku. W lipcu tego samego roku zakończono szkolenie na pierwszym kursie łącznościowców w kompanii szkolnej i rozkazem Dowódcy Lotnictwa WP nr 84 z dnia 04.07.1945r. mianowano na stopień kaprała, wyznaczając na stanowiska wg specjalności wojskowych w pododdziałach pułku 39 żołnierzy, w tym 6 kobiet. Oto niektórzy spośród pierwszych absolwentów wyszkolonych w warunkach pokojowych:

radiotelegrafiści

Czesław BĄK
Eugeniusz GAJEWSKI
Waldemar UFNAŁ
Michał CZECHOWSKI
Czesław SZUTOWICZ
Marian MICHNIEWICZ

mechanicy aparatów dalekopisowych

Kazimierz KURZYN
Stanisław BOCZULNIK
Antoni ŻALUK
Daniel GRYNIERG

radiotelegrafiści aparatów Morse'a

Janina DORKIEWICZ
Leonora SZYMAŃSKA
Janina SZNAPLIN
Leokadia MECHNICZUK
Janina SZYMAŃSKA
Teodora KUBACIK

Rozkazem Ministra Obrony Narodowej nr 0249 z dnia 13.09.1945 r. i Dowódcy Wojsk Lotniczych Wojska Polskiego nr 0150 z dnia 15.09.1945 r., 6 Samodzielny Pułk Łączności Lotnictwa Wojska Polskiego przeformowano z etatu wojennego nr 015/475 na etat czasu pokojowego nr 6/22. Zmniejszono ilość sił i środków. Nowy etat przewidywał – w stanie osobowym:

oficerów	93
podoficerów	192
szeregowców	141 + 180 kursantów
Razem	426 + 180 = 606 wojskowych

Wprowadzał również 3 pracowników kontraktowych. W sprzęcie także dokonano redukcji. Część środków wycofano z pododdziałów liniowych i wykorzystano dla celów szkoleniowych, inne poszły na konserwację stałą.

O ile w poprzednim etacie przewidywano jedną kompanię szkolną, a faktycznie były dwie (jedna poza etatem), to nowy etat wprowadził batalion szkolny w składzie dwóch kompanii po 90 żołnierzy każda.

Rok 1945 w pułku charakteryzował się między innymi częstymi przesunięciami na stanowiskach służbowych kadry. Jednych przenoszono do rezerwy, innych odkomenderowano do różnych jednostek wojskowych. W październiku tego roku w pułku było już 288 Polaków, w tym:

oficerów	30
podoficerów	45
szeregowców	213

Z dniem 1 listopada 1945 r. wprowadzono w systemie łączności jako obowiązkowy, język polski. Cała korespondencja tak radiowa, jak telegraficzna w systemie przewodowym winna być prowadzona w języku polskim (Mówi o tym Zarządzenie Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego nr 075 z dnia 21.08.1945 r.).

W okresie jesiennym 1945 r. w pułku przeprowadzono demobilizację, w dwóch rzutach. W pierwszym rzucie zwolniono 171 kobiet (w tym 20 Polek). W drugim rzucie zwolniono 163 żołnierzy (w tym 21 Polaków). W grudniu 1945 r. w pułku było:

OFICERÓW	
radzieckich	51 (w tym 4 kobiety)
polskich	42
PODOFICERÓW	
radzieckich	92 (w tym 19 kobiet)
polskich	100
SZEREGOWCÓW	
radzieckich	71 (w tym 17 kobiet)
polskich	250

Do lipca 1945 r. na przeszkolenie w kompanii szkolnej kierowano żołnierzy z pułków zapasowych po przeszkoleniu tzw. Rekrucim. W lipcu, bezpośrednio z Rejonowych Komend Uzupełnień skierowano do pułku pierwszy zasadniczy pobór rekruta. Przybywali z całego kraju, jednak najliczniej z niżej wymienionych RKU i tak:

Z RKU Tarnów	37 poborowych
Z RKU Rzeszów	58 poborowych
Z RKU Jarosław	35 poborowych

Z RKU Wadowice	52 poborowych
Z RKU Żywiec	44 poborowych
Z RKU Nowy Sącz	27 poborowych
Z RKU Bochnia	15 poborowych

Ogółem wcielono w tym okresie 322 poborowych.

W roku 1945 rozkazem Dowódcy Lotnictwa WP, 45 podoficerów pułku otrzymało pierwsze stopnie oficerskie. Wśród nich byli Polacy:

- kpr. Stanisław KOTWICKI
- st. sierż. Mechdel SZYMANOWICZ
- plut. Franciszek SIERADZKI
- kpr. Mojżesz FROM

Rok 1946, przynosi zmiany organizacyjno – strukturalne. Rozkazem Dowódcy Wojsk Lotniczych Wojska Polskiego nr 020, 6 Samodzielny Pułk Łączności Lotnictwa WP przeformowany został na 5 Samodzielny Batalion Łączności Lotnictwa Wojska Polskiego. Formowanie batalionu zakończono 28 lutego 1946 r. Następują też zmiany personalne w dowództwie. Podpułkownika M.N. MICHAJ-ŁOWA zastępuje na stanowisku dowódcy batalionu, mjr E.A. BARKANOW. Tak więc skład dowództwa batalionu przedstawiał się następująco:

dowódca	mjr E.A. BARKANOW
z-ca d-cy do spraw polityczno-wychow.	kpt. GUTT (do IV.1946 r.)
pom. d-cy do spraw techn.	kpt. WITKOWSKI (od IV. 1946 r.
szeft sztabu	kpt. CIURA

5 Samodzielny Batalion Łączności Lotnictwa WP składał się z:

1. dowództwa batalionu;
2. sztabu;
3. sekcji politycznej batalionu;
4. kwatermistrzostwa;
5. węzła łączności Sztabu Lotnictwa WP;
6. kompanii telefoniczno – telegraficznej (1-sza kompania);
7. kompanii radiowej (2-ga kompania);
8. kompanii szkolnej (3-cia kompania).

Miejscem dyslokacji batalionu jest nadal PRUSZKÓW, wyjąwszy kompanię szkolną, którą rozlokowano w pobliskim HELENOWIE.

Na zdjęciu rok 1946. Kompania szkolna z poboru jesień 1945.

Już w marcu 1946 r. batalion zabezpiecza pierwsze ćwiczenia taktyczne Wojsk Lotniczych. 20.03.1946 r. żołnierze batalionu aktywnie uczestniczą, także w referendum ludowym w sprawie zasad ustrojowych, reform społeczno – gospodarczych oraz zachodnich granic Polski.

Trwa proces szkolenia. W lipcu kończy się kolejny kurs, w ramach którego szkolono przyszłych podoficerów łączności. 51 żołnierzy, uczestników kursu, mianowano na stopień kaprała. Byli wśród nich między innymi, szeregowcy:

KUCZKOWSKI	późniejszy podoficer zawodowy (d-ca radiostacji SCR-399, a następnie szef komp.)
MOSIO Stefan	późniejszy oficer w Zarządzie Elektroniki Sztabu Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej Kraju
FABRYKIEWICZ Telesfor	późniejszy oficer wyznaczany na różne, odpowiedzialne stanowiska w wojskach łączności

25 maja 1947r. batalion – zgodnie z rozkazem przełożonych – przebazował się do nowego miejsca dyslokacji, którym jest Cytadela Warszawska. Wkrótce po przebazowaniu się, otrzymuje on nową nazwę: Batalion Łączności Dowództwa Lotnictwa.

Do jednostki przybywają kolejni, nowi polscy oficerowie a między innymi:

kpt. Wacław KUŹMICKI	późniejszy dowódca pułku, szef łączności Centrum Szkolenia Lotniczego i OSL w Radomiu
ppor. Bogusław SZYCHLIŃSKI	późniejszy komendant 6 Ośrodka Szkolenia Specjalistów Łączności WL
ppor. Kazimierz	(później KARSKI) Szef Węzła Łączności

ppor. Edmund

LESZKIEWICZ

15 sierpnia 1947 r. obowiązki dowódcy batalionu przyjmuje kpt. Wacław **KUŹMICKI**. Major **BARKANOW** był ostatnim oficerem radzieckim na stanowisku dowódcy jednostki. Wraz ze zmianą na stanowisku dowódcy batalionu następują zmiany personalne w składzie dowództwa, a mianowicie:

- stanowisko z-cy dowódcy d.s. polityczno – wychowawczych przejmuje od kpt. **WITKOWSKIEGO** – kpt. **MICHAŁOWICZ**
- stanowisko szefa sztabu przejmuje od por. **ZARZYCKIEGO** – por. Mieczysław **SZELAGOWSKI**

W kwietniu 1949r. stanowisko z-cy dowódcy batalionu ds. polityczno-wychowawczych. obejmuje kpt. **BRZozowski**.

W okresie stacjonowania batalionu w cytadeli warszawskiej stan osobowy bierze udział w odgruzowaniu Warszawy. Niezależnie trwa intensywny proces szkolenia.

WAŻNE WIZYTY W PUŁKU PODCZAS STACJONOWANIA NA CYTADELI W WARSZAWIE

W roku 1947 Naczelnny Dowódca Wojska Polskiego – marszałek Rola – Żymierski wizytował jednostkę. Na zdjęciu przegląd kompanii szkolnej batalionu.

Dowódca batalionu szkolnego – Bogusław Szychliński wita Marszałka.

Defilada przed naczelnym dowódcą Wojska Polskiego.

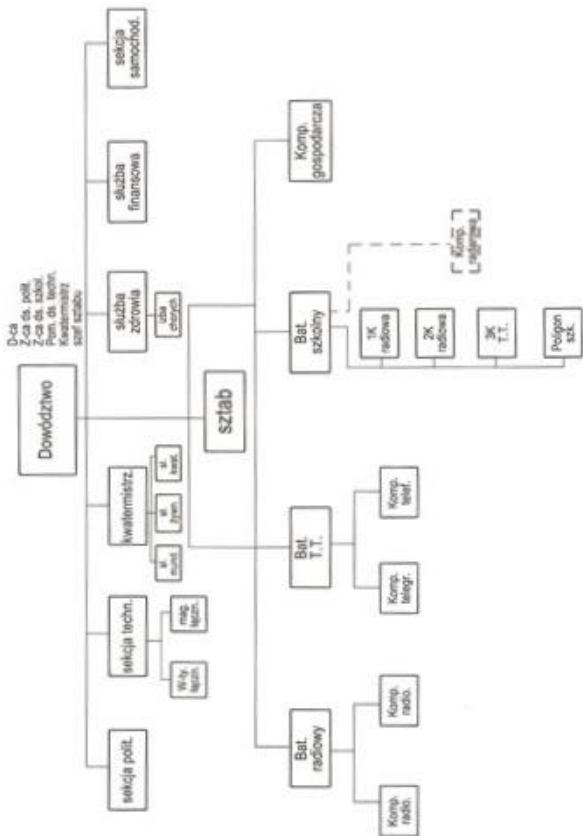
Epizod z wizyty przełożonych najwyższego szczebla.

Dowództwo w rozmowie z Marszałkiem podczas jego wizyty w jednostce.

Lipiec 1950 r. przynosi kolejną zmianę w dyslokacji jednostki. Nowym miejscem stacjonowania batalionu były miejscowości: **MODLIN** i **NOWY DWÓR MAZOWIECKI**. W twierdzy Modlin rozlokowano kompanię szkolną i zaplecze techniczne jednostki, natomiast w Nowym Dworze – dowództwo i sztab batalionu oraz pododdziały liniowe. Lato 1950 r., część składu batalionu spędza na obozie szkoleniowym w **ELBLĄGU**.

SCHEMAT OGÓLNY 37 PUŁKU ŁĄCZNOŚCI WOJSK LOTNICZYCH (1951 R.)

Tymczasem na szczeblu wyższym zapadła decyzja budowy koszar w Nowym Dworze Mazowieckim w rejonie tzw. „Dębinki”, z przeznaczeniem dla jednostki.

W październiku 1950 r. żołnierze batalionu biorą czynny udział w zabezpieczeniu akcji wymiany pieniędzy.

W styczniu 1951 r. zarządzeniem Szefa Sztabu Generalnego, 5 Batalion Łączności Dowództwa Lotnictwa zostaje przemianowany na 37 Pułk Łączności Wojsk Lotniczych. Organizacja pułku przedstawiała się mniej więcej według przedstawionego schematu (Schemat ogólny 37 Pułku Łączności Wojsk Lotniczych (1951 r.)).

Obsadę pułku na podstawowych stanowiskach stanowili:

dowódca pułku	ppłk Wacław KUŹMICKI
szef sztabu pułku	kpt. Mieczysław SZELAŃGOWSKI
z-ca ds. polit.	kpt. Władysław SŁOMA
z-ca ds. szkolenia	kpt. Jewgienij KOMOW
pomocnik d-cy ds. techn.	kpt. Kazimierz KAPUSTA
kwatermistrz pułku	mjr CHOJNACKI
dowódca batalionu radiowego	kpt. Edward GAŁAŻEWSKI
dowódca batalionu telef.-tg.	kpt. Sabin AMBROZIAK
dowódca batalionu szkolnego	kpt. Bogusław SZYCHLIŃSKI
dowódca kompanii radarowej	kpt. SWIŁEL
starszy lekarz	por. BACZYŃSKI
szef służby finansowej	ppor. JASEK
dowódca kompanii radiowej	por. Stefan KOZIERADZKI
dowódca kompanii telef.	por. ŻALUK
dowódca 1 kompanii	ppor. Wacław FIEDUCIK

szkolnej

dowódca 2 kompanii szkolnej ppor. Czesław **MAMEŁKA**

dowódca 3 kompanii szkolnej chor. Alojzy **DOMINIK**

W tym czasie pułk posiadał obsadę złożoną z bardzo dobrze przygotowanych i oddanych służbie oficerów i podoficerów zawodowych. Wielu z nich wywodziło się z żołnierzy frontowych. Wspomnę tu niektórych, którzy pozostali w mojej pamięci, jak np.

- chor. Marian **Raburski** – późniejszy dowódca kompanii szkolnej, dowódca batalionu radiowego a po kilku latach dowódca 2 Samodzielnego Batalionu UL i dalej zastępca ds. lin. d-cy 8 pzab
- kpt. Edmund **Kolasa** – pomocnik szefa sztabu ds. szkolenia, później zastępca dowódcy pułku ds. szkolenia i dalej szef Wydziału szkolenia 6 OSSŁ, szef Wydziału Szkolenia w Oddziale Łączności Sztabu Wojsk Lotniczych;
- kpt. **Lemieszek** – pomocnik d-cy batalionu szkolnego ds. szkolenia a później oficer w sztabie WOPK;
- kpt. Edmund **Leszkiewicz** – pomocnik d-cy batalionu szkolnego ds. technicznych, po latach w Zarządzie Elektroniki Sztabu Inspektoratu Lotnictwa;
- ppor. **Stanisz** – dowódca plutonu a po latach szef łączności pułku lotnictwa myśliwskiego;
- chor. Roman **Ochocimski** – dowódca plutonu, d-ca batalionu a później dowódca batalionu łączności i ubezpieczenia lotów dywizji lotnictwa myśliwskiego;
- por. **Koszalkowski** – pomocnik dowódcy kompanii ds. technicznych, później Kierownik Warsztatów Łączności i UL w Modlinie;
- chor. **Dziubiński** – dowódca plutonu elektromechaników w 3 komp. szkolnej;

- chor. Bogdan **Burda** – d-ca plutonu, kierownik warsztatu remontu sprzętu łączności a po latach Komendant Składnicy Sprzętu łączności i UL w Łowiczu;
- ppor. Kazimierz **Szkoda** – po latach Szef Departamentu Wojskowego w Ministerstwie Górnictwa;
- chor. Stefan **Białkowski** – dowódca plutonu a po kilku latach w Służbie Czołgowo – Samochodowej Sztabu Gen. WP;
- chor. Stanisław **Kozak** – szef służby samochodowej pułku a później oficer Służby Czołgowo – Samochodowej w MON;
- chor. Alfons **Wojciekian** – dowódca radiostacji SCR-399, d-ca batalionu radiowego, później szef Węzła Łączności KOPK.

Nie sposób wymienić wszystkich w tak powierzchownie kreślonym szkicu rozwojowym pułku. Osobiście mam satysfakcję iż danym było mi pracować i wykonywać obowiązki służbowe wraz z wymienionymi – jako kierownik radiobiura, dowódca plutonu w kompanii szkolnej, pomocnik dowódcy batalionu szkolnego do spraw szkolenia.

W 1951 r. na uzupełnienie wakatów w pułku przybywa grupa absolwentów szkół i kursów o różnych specjalnościach a między innymi chor. Sylwester **Walkowiak**, chor. **Skok**, chor. **Dobrzański**, chor. **Pulcyn**. Podobnie w 1952 r. – ppor. Jerzy **Zachaj**, ppor. Adolf **Majka**, ppor. **Gronkiewicz**, ppor. **Tomala**, ppor. **Stępiński**. W 1953 r. – ppor. Witold **Skwirus**, ppor. **Halicki**, ppor. **Kwaśnicki**, ppor. **Walta**, ppor. **Kołtoński**, chor. **Zborowski**; a w roku 1954 – ppor. Jan **Stranz**, ppor. Władysław **Łączny**, ppor. Piotr **Walada**, ppor. Mikołaj **Oniszczyk**, ppor. **Starczewski**, ppor. **Struzik**, ppor. **Rygula**.

W 1951 r. batalion szkolny pułku bierze udział w centralnej defiladzie w **Warszawie** i podobnie w 1953r. – w **Katowicach** (wówczas **Stalinogrodzie**).

Trwa intensywne szkolenie, działalność w zakresie rozbudowy bazy szkoleniowej i przygotowanie się do zagospodarowania i zajęcia nowych koszar. Wszystko to przeplata się z coraz częściej odbywającymi się ćwiczeniami. Batalion szkolny wypuszcza rocznie około 600 absolwentów. Szkoli na rzecz pułku i jednostek całego lotnictwa. Lata

1953 i 1954 są okresem przechodzenia lotnictwa na nowe typy samolotów (samoloty odrzutowe, naddźwiękowe) co wymaga tworzenia pododdziałów ubezpieczenia lotów. Źródłem naboru kadry dla tych pododdziałów jest pułk.

Pod koniec 1953 r. oddano do dyspozycji pułku obiekty koszarowe „pod Dębinką”. Koszary wybudowano jako obiekt tymczasowy, przeznaczony planowo na 15 lat. Jedynym godnym uwagi był stosunkowo dobrze zaplanowany i jako tako wykonany blok szkoleniowy z 40 salami do zajęć i innymi pomieszczeniami zaplecza sanitarnego, magazynowanego i biurowego oraz jeden budynek koszarowy; do przyjęcia były magazyny, łaźnia i miniatury – w stosunku do potrzeb – obiekt garażowy. Pozostałość to budynki typu barakowego. Mimo założenia przetrwały do chwili obecnej.

Nowe koszary pozwoliły na rozmieszczenie w nich całego składu pododdziałów pułku. Tak więc przebazowano również z **Modlina** batalion szkolny, likwidując kompanię radarową, której ostatnimi dowódcami byli: por. Jan **Stesłowicz**, a następnie por. Sylwester **Walkowiak**.

W kwietniu 1954r. podpułkownika Wacława **Kuźmickiego** skierowano na 2-letni kurs doskonalenia w Wojskowej Akademii Technicznej, a obowiązki dowódcy pułku powierzono majorowi Mieczysławowi **Szelągowskiemu**, zaś obowiązki szefa sztabu – kpt. Stefanowi **Kozieradzkiemu**. Z pułku ubyło kilku oficerów średniego szczebla dowodzenia. Między innymi, ze sztabu DWL i OPL OK: kpt. **Lemieszek**, kpt. Edmund **Leszkiewicz**, por. Wacław **Fieducik**, kpt. Kazimierz **Kapusta** (późniejszy **Karski**) a z innych jednostek: nie lubiany przez kadrę kpt. Władysław **Słoma** oraz dowódca batalionu telefoniczno – telegraficznego, kpt. Sabin **Ambroziak**. Obowiązki dowódcy batalionu TT przyjął por. Józef **Jeż**. W tym czasie skład dowództwa pułku był następujący:

pełniący obowiązki d-cy pułku	kpt. Mieczysław SZELAŃGOWSKI
szef sztabu	mjr Stefan KOZIERADZKI

z-ca ds. polit.	mjr KOZŁOWSKI
z-ca ds. szkolenia	mjr Edmund KOLASA
pomocnik d-cy ds. techn.	mjr SWILEL
kwatermistrz pułku	ppłk CHOJNACKI
dowódca batalionu radiowego	por. Alfons WOJCIEKIAN
dowódca batalionu tlef.-tg.	por. Józef JEŹ

Jesienią 1954 r. batalion szkolny pułku zostaje przemianowany – jako samodzielna jednostka, pozostająca na zaopatrzeniu pułku – na Szkolny Batalion Łączności Wojsk Lotniczych (JW. Nr 3007). W pułku zorganizowano nową kompanię szkolną, szkolącą młodszych specjalistów łączności wyłącznie dla jego potrzeb.

W kwietniu 1956 r. po przeszkoleniu w WAT powraca do pułku i przejmuje dowodzenie płk Wacław **Kuźmicki**. Pełniący obowiązki dowódcy pułku ppłk **Szelągowski** zostaje przeniesiony do Sztabu WL i OPL OK.

W dniu 8 października 1956 r. Rada Państwa nadaje pułkowi sztandar. Wręcza go dowódcy pułku płk **Kuźmickiemu** Szef Sztabu Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej Kraju – gen. bryg. Wasyl **Kadazanowicz**. Przez cały rok 1955 i 1956 warsztat remontu sprzętu łączności pułku prowadzi prace nad wykonywaniem elementów stanowiska dowodzenia szczebla operacyjnego dla Wojsk Lotniczych.

12 października 1956 r. decyzją Ministra Obrony Narodowej, stacjonujący dotychczas wspólnie z pułkiem Szkolny Batalion Łączności Wojsk Lotniczych opuszcza garnizon **Nowy Dwór Mazowiecki**, przebazowując się do miejscowości **ŚREM**.

Październik 1956 r. to okres przemian polityczno – społecznych w kraju. Z wojska odchodzą oficerowie radzieccy. Na fali przemian i kontrowersyjnych stosunków części kadry wobec dowódcy pułku, zachodzą zmiany personalne w dowództwie. Dowodzenie pułkiem obejmuje ppłk Lesław **Klisowski**, dotychczasowy dowódca

batalionu w OSŁ w **Sieradzu**. Do pułku – zgodnie z rozkazem MON – przybywają w celu pełnienia dalszej służby:

na stanowisku szefa sztabu	kpt. Julian JABŁOŃSKI
na stanowisku z-cy d-cy	mjr Kazimierz KAŃSKI
na stanowisku z-cy d-cy	mjr Feliks KOWALCZYK
na stanowisku pom. d-cy	mjr LEŚNIAK

W 1957r. pułkiem dowodzą:

dowódca	ppłk Lesław KLISOWSKI
szef sztabu	kpt. Julian JABŁOŃSKI
zastępca ds. polit.	mjr Feliks KOWALCZYK
zastępca ds. liniowych	mjr Kazimierz KAŃSKI
pomocnik ds. techn.	mjr LEŚNIAK

Na podstawie zarządzenia nr 14/Oper z dnia 26.05.1958 r. Szefa Sztabu Generalnego 37 Pułk Łączności Wojsk Lotniczych przebazowuje się do miejscowości **ŚREM**. Przebazowanie rozpoczęło 05.06.1958 r. a całkowicie zakończono 15.06.1958 r. W ten sposób rozpoczyna się okres stacjonowania pułku na Ziemi Śremskiej.

Rozpoczynają się również nowe kłopoty, problemy i potrzeby. Pułk, jako główne zadanie, ma zabezpieczenie pełnej łączności dla potrzeb Armii Lotniczej, którą na okres wojny Lotnictwo Operacyjne (jako związek operacyjnej), W tym czasie, rośnie ilość żołnierzy służby zasadniczej, wzrasta też ilość kadry zawodowej oraz ilość nowoczesnego sprzętu łączności i środków transportu. Okoliczności uwidaczniają potrzebę rozbudowy, a właściwie budowy od podstaw, bazy materiałowo technicznej, garażowej, magazynowej itp.

Zmiana dowództwa w 1956 r. przynosi dodatkowe problemy. Znająca swoje powinności, ale po części zrutowana kadra, z drugiej strony dowództwo pułku mało znające problematykę lotniczą, słabo

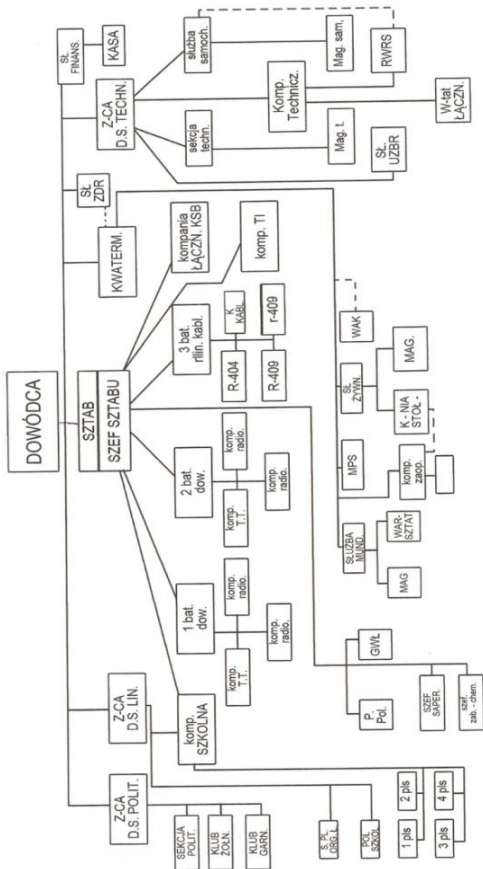
kontaktują we wzajemnych relacjach. Następują „stabilizujące” ruchy personalne. Ubywają z pułku jedni, przybywają drudzy. Następuje zmiana na stanowisku zastępcy dowódcy pułku do spraw politycznych. Obowiązki przyjmuje kpt. Tadeusz **Żak**. Przybywają nowi oficerowie, jak por. **Ptaśński**, ppor. **Kaczmarczyk**, por. **Kopka**, ppor. mgr inż. **Kumala**, kpt. **Leszczuk**, kpt. **Seroczyński**, por. **Klein** i inni. Stanowisko kwatermistrza pułku obejmuje kpt. Jan **Bortnowski**.

W okresie lat 1959-1962 do pułku przybyło wielu nowych oficerów, a między innymi kpt. Kazimierz **Kotewicz** (szef służby samochodowej), por. **Kupczak** (pomocnik szefa sztabu ds. szyfrowych), por **Misiuk** (późniejszy zastępca dowódcy pułku do spraw technicznych), por. **Smoliński** (szef zaopatrzenia mundurowego), por. **Chelek**, ppor. Aleksander **Gliński**, por. **Winiarski**, por. **Pawlak**, ppłk **Czech** (zastępca dowódcy pułku do spraw ogólnowojskowych) i inni.

1 października 1961 r. przybywa do pułku – zorganizowana w **Nowym Dworze Mazowieckim** – 50 Samodzielna Kompania Radiolinii pod dowództwem kpt. Jerzego **Zachaja**. Na jej bazie zorganizowany zostaje w pułku batalion radioliniowo – kablowy w składzie czterech kompanii, w tym jednej kompanii radiolinii typu R-400, dwóch kompanii radiolinii typu R-405 i jednej kompanii łączności kablowej. Pomocnikiem dowódcy 50 Samodzielnej Kompanii Radioliniowej do spraw technicznych jest wówczas por. mgr inż. **Kwiecień**, późniejszy Szef Wojsk Łączności i UL Wojsk Obrony Powietrznej Kraju.

W kwietniu 1964 r. 37 Pułk Łączności Wojsk Lotniczych przemianowano na 37 Pułk Łączności Lotnictwa Operacyjnego. W związku z tym wprowadzono do pułku nowy etat nr 34/004. Według niego obowiązywała nowa struktura pułku. Pułk składał się z dwóch batalionów łączności SD (stanowiska dowodzenia), jednego batalionu radioliniowo – kablowego, kompanii łączności KSD (kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia) i innych mniejszych pododdziałów. Liczył etatowo:

SCHEMAT ORGANIZACYJNY 37 PUŁKU ŁĄCZNOŚCI LOTNICTWA OPERACYJNEGO

oficerów	103
podoficerów	153
szeregowców	663

Lata 1959 – 1964 to ciąg intensywnego procesu szkolenia i przeszkalanania żołnierzy na nowe typy sprzętu. Rozbudowywano bazę techniczną i gospodarczą (garaże, magazyny, warsztaty), których właściwie nie było. Budowano bloki mieszkalne dla kadry i rodzin. Zabezpieczano dowodzenie podczas ćwiczeń szczebla taktycznego i operacyjnego, sprawdzając własne możliwości i umiejętności. Z ocen przełożonych wynika, że były na dobrym poziomie.

W lipcu 1966 r. następuje zmiana na stanowisku zastępcy dowódcy pułku ds. polit. Odchodzi ppłk Tadeusz **Żak**, a obowiązki przyjmuje ppłk Henryk **Parysek**.

W 22 rocznicę zwycięstwa nad faszyzmem, rozkazem MON nr 7 z 04.05.1967 r. 37 Pułk Łączności Lotnictwa Operacyjnego przemianowany został na 6 Pułk Łączności Lotnictwa Operacyjnego. W ten sposób przywrócono mu historyczną nazwę.

27 listopada 1967r. przeniesiono na inne stanowisko służbowe dotychczasowego dowódcę pułku, pułkownika Lesława **Klisowskiego**. Na stanowisko dowódcy pułku wyznaczono dotychczasowego szefa sztabu, podpułkownika Juliana **Jabłońskiego**. Jego miejsce zajmuje natomiast Ryszard **Komorowski**.

Rozwój lotnictwa, ciągłe zmiany w sprzęcie lotniczym, nowe generacje wyposażenia samolotów, a także nowe, kolejne generacje wprowadzanego sprzętu łączności, wymagały zmian organizacyjnych w pułku. Dlatego w 1969r. wprowadzono dla pułku kolejny etat nr 34/075, według którego stan osobowy pułku wyniósł

oficerów	134
podoficerów	196
szeregowców	952

W pierwszej połowie 1970 r. Inspekcja Sił Zbrojnych dokonała szczegółowej kontroli i sprawdzianu procesu szkolenia oraz uzyskanych efektów, przygotowania pułku pod względem gotowości bojowej, a także realizacji zadań zgodnie z przeznaczeniem. Ocena była w całej rozciągłości negatywna. Była to w dotychczasowej historii pułku pierwsza tragedia, którą boleśnie przeżył cały jej stan osobowy.

Powyższe wydarzenie spowodowało kolejną zmianę na szczeblu dowództwa pułku. Odwołano dotychczasowego dowódcę i jego zastępcę do spraw politycznych. Na stanowisko dowódcy pułku, rozkazem MON wyznaczono dotychczasowego zastępcę do spraw szkolenia, komendanta 6 OSSŁ, ppłk Ryszarda **WRÓBEL**, a na zastępcę do spraw politycznych – mjr **GRALEWICZA**. Obaj objęli stanowiska w dniu 23 listopada 1970 r. W tym czasie skład dowództwa pułku przedstawiał się jak niżej:

dowódca pułku	ppłk Ryszard WRÓBEL
z-ca d-cy ds. polit.	mjr GRALEWICZ (od 1971 r. ppłk L. GAŚIOREK)
szef sztabu	ppłk Ryszard KOMOROWSKI
z-ca d-cy ds. lin.	ppłk Kazimierz KAŃSKI (od 1972r. ppłk Józef JEŻ)
z-ca d-cy ds. tech.	ppłk inż. Jan MISIUK
kwatremistrz	ppłk Eugeniusz SOKOŁOWSKI (późn. ppłk Marian KNAPIŃSKI)

Po dogłębnej analizie protokołu poinspekcyjnego oraz wyciągnięciu wniosków do działalności, rozpoczęto żmudną, ale jednocześnie intensywną i szeroko zakrojoną pracę szkoleniową. Odrzucono teorię, dano miejsce i zielone światło praktycznym działaniom, przykładom dobrej służby, wymagalności, szanowania czasu i ludzi, rozliczania z wykonanych zadań i odpowiedzialności na stanowiskach

służbowych. Sytuacja nakazywała stosowne przesunięcia na stanowiskach służbowych, czego dokonano stawiając poszczególne osoby na stanowiskach i funkcjach według zasady „właściwy człowiek na właściwym miejscu”. Rygorystycznie, ale sprawiedliwie oceniano ludzi, stosując w praktyce ściśle przepisy obowiązujących regulaminów. Poprawiano warunki zakwaterowania żołnierzy, higienę życia koszarowego, starano się poprawić warunki mieszkaniowe kadry. Kompleksowe działania na rzecz gotowości bojowej, wyszkolenia, dyscypliny, troski o mienie i sprzęt bojowy przełamały dotychczasową sytuację i pozwoliły wyjść z impasu. Pułk „stanął na nogach”. Kolejne kontrole z różnych szczebli hierarchii wojskowej oraz różnych specjalności nie dawały już podstaw do negatywnych ocen. Pułk rozrastał się nadal. Z powodu zlikwidowania Lotnictwa Operacyjnego jako związku, pułk miał zadanie zabezpieczyć łączność dla Dowództwa Wojsk Lotniczych, inaczej Dowództwa Lotnictwa Frontowego. Stąd w 1971 r. ponownie zmieniono etat pułku nr 34/075 na nr 34/118. Ilościowo nowy etat przewidywał:

oficerów	109
chorążych	100
podoficerów zawod.	216
podoficerów zsw.	28
szeregowców	826

Rozkazem MON nr 040/MON z dnia 04.10.1973r. dla upamiętnienia bohaterstwa i ofiarności żołnierzy pułku w walce z hitlerowskim najeźdźcą na Wale Pomorskim, nadano jednostce nazwę „6 POMORSKI PUŁK ŁĄCZNOŚCI”.

W latach 1970 - 1984 pułk wyróżniał się wśród jednostek Wojsk Lotniczych:

- wysokim stanem dyscypliny i porządku wojskowego;
- dużą dynamiką szkolenia;

- wysokim stanem gotowości bojowej i mobilizacyjnej;
- racjonalizmem i wysokimi efektami w zakresie gospodarowania powierzonymi mu środkami finansowo-materiałowymi;
- zaangażowaniem stanu osobowego na rzecz miasta i środowiska, w którym dane mu było egzystować;
- niezawodnością i wysokim stopniem zabezpieczania łączności w warunkach polowych dla dowództw i sztabów nie tylko lotnictwa;
- masowym rozwojem ruchu przodownictwa i współzawodnictwa zespołowego i indywidualnego;
- ciągłą rozbudową i ulepszaniem (modernizowaniem) bazy kwaterunkowej (budownictwo koszarowe i mieszkań dla kadry oraz pracowników cywilnych), a także obiektów polowej bazy szkoleniowej (poligon Helenki, strzelnica, rzutnie granatów bojowych, autodromy itd.)
- bardzo wysokim procentem posiadania klasowych specjalistów wojskowych;
- dużą ilością honorowych dawców krwi;
- częstym reprezentowaniem Wojsk Lotniczych w centralnych imprezach i uroczystościach organizowanych w mieście stołecznym – Warszawie;
- wysokim poziomem utrzymania stanu technicznego i sprawności techniki bojowej;- rozwojem inicjatyw w dziedzinie racjonalizacji i nowatorstwa;

Już od lat 50. XX wieku, poczesne miejsce w pułku zajmował sport. Był to sport masowy, który przy spontanicznym udziale kadry i żołnierzy zasadniczej służby wojskowej, rozwijał się. W wielu dyscyplinach zespoły pułku odnosiły zwycięstwa i zajmowały czołowe lokaty w Wojskach Lotniczych i OPK (później w Lotnictwie Operacyjnym i dalej w Wojskach Lotniczych). Organizatorami sportu byli wszyscy dowódcy pododdziałów jednak należy w tym miejscu wymienić kilku nadających ton i kierunek tej działalności – oficerów. Do nich należeli: Edmund **Kolasa**, Walenty **Olczak**, Alojzy **Dominik**,

Stanisław **Luska**, Czesław **Bibro**, Józef **Jeż**, Sabin **Ambroziak** i wielu innych.

W celu doskonalenia umiejętności specjalistycznych na szczeblu centralnym wojska oraz na szczeblach operacyjnych, organizowane były zawody łączności. Udział w nich zawsze brali żołnierze pułku. Pułk szczyci się takimi mistrzami w swych specjalnościach jak: Alfons **Wojciekian**, Tadeusz **Babczyński**, Czesław **Golec** (uczestnik pierwszej, polskiej, badawczej ekspedycji na Antarktydę). Nie sposób wymienić licznych zespołów, załóg i pododdziałów, które w konkurencjach zespołowych zajmowały pierwsze do trzeciego miejsca w zawodach łączności. Wysokim poziomem wyszkolenia żołnierzy pułk legitymował się, aż do końca swego istnienia.

Jak wspomniano, w pułku rozwijało się racjonalizatorstwo i nowatorstwo. Prym wiedli tu członkowie istniejącego przy pułku Koła Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W ocenie władz tego stowarzyszenia, Koło SEP – pod względem efektów działalności – zajmowało zawsze czołowe miejsca wśród równorzędnych na szczeblu wojewódzkim, a nawet centralnym. Nieocenione zasługi w tym względzie położył prezes koła mgr inż. Marian **Borowski**. Wspomagał go tacy członkowie kadry jak: Władysław **Kulaszka**, Andrzej **Lukaszewski**, Zygmunt **Kozibroda** i wielu innych.

Zasługi w zakresie rozwoju bazy szkoleniowej – tak polowej jak i stacjonarnej – mają między innymi: Józef **Jeż**, Kazimierz **Kotewicz**, Władysław **Łączny**, Aleksander **Gliński**, Franciszek **Koluch** oraz większość dowódców pododdziałów i podlegli im żołnierze zasadniczej służby wojskowej.

W latach 70-tych przy pułku istniała szkoła zawodowa, w której naukę pobierali – przy jednoczesnym pełnieniu obowiązków na określonych stanowiskach służbowych – żołnierze długoletniej, zasadniczej służby wojskowej (5 lat). Kierownikiem jej był wówczas mjr Józef **Jeż** a wykładowcami – oficerowie pułku oraz nauczyciele cywilni. Było wielu absolwentów tej szkoły, którzy bardzo dobrze przygotowani, długo wykonywali obowiązki dowódców różnych elementów łączności.

Żołnierze zasadniczej służby wojskowej – również wielu spośród kadry zawodowej – masowo brali udział w akcjach honorowego krwiodawstwa. Oddano tysiące litrów tego najcenniejszego z lekarstw.

Ma pułk swój niekwestionowany udział w rozwoju Ziemi Śremskiej i samego Śremu. Sala Tradycji Pułku jest w posiadaniu wielu dowodów wdzięczności władz i społeczeństwa wyrażonej w licznych nadanych dokumentach, medalach, odznakach, upominakach itp. Społeczeństwo Ziemi Śremskiej od dawna mówi o jednostce wojskowej: „Nasz pułk”.

W ogólnym bilansie dokonań żołnierzy pułku liczy się również niewątpliwie współpraca z okolicznymi nadleśnictwami. Średnio w roku żołnierze sadzili (w latach 1978 – 1983) około 25 hektarów lasów. W tym okresie czasu, wg oceny kompetentnych czynników wojskowych oraz Ministerstwa Leśnictwa 3 krotnie pułk zajął pierwsze miejsce – w skali krajowej – w zagospodarowaniu arealów leśnych.

Dobrze rozwijała się też współpraca pułku z WSOWŁ w Zegrzu. Praktyki podchorążych w pułku (od roku 1971 r.) miały szczególny wpływ na poziom kształcenia oficerów łączności dla potrzeb lotnictwa. Właśnie w pułku wielu podchorążych odbywających praktykę, zdobywało nawet II klasę kwalifikacyjną.

W 1971 roku ponownie zmieniono etat nr 34/075 pułku na etat nr 34/118. Według nowego etatu obsada pułku przewidywała:

oficerów	109
chorążych	100
podoficerów zawod.	216
podoficerów zsw.	28
szeregowców	826

Sukcesywnie dokonywano zmian w zasadniczym sprzęcie bojowym. Radiostacje R-118, R-820, R-820M zastępowano nową generacją a mianowicie stacjami R-140.

W sprzęcie radioliniowym stacje R-405 zamieniano na R-409, a R-400 (R-401, R-403), na R-404. Dla łączności wewnętrznej na SD i połowym węźle łączności, zastosowano telefoniczne centrale automatyczne, zaś dla łączności utajnionej - nowe aparatownie telegraficzne i aparaturę telegrafii szybkiej. Zastosowano też aparatownie transmisji danych. Powyższe pociągało za sobą konieczność przeszkolenia kadry i załóg złożonych z żołnierzy zasadniczej służby wojskowej. Równolegle z procesem szkolenia szło praktyczne zabezpieczanie systemów łączności podczas różnego rodzaju ćwiczeń, a tych było bardzo dużo i bardzo poważnych. Zaangażowanie wszystkich żołnierzy spowodowało, że zadania realizowane przez pułk były na wysokim poziomie.

Jako inicjatywę wychowawczą w pułku utworzono „Klub wzorowych dowódców”. Po dwóch, trzech latach było w nim już ponad 20 wzorowych dowódców. Jako system permanentnego szkolenia kierowców wprowadzono tak zwaną „Ligę Kierowców” jako pozalekcyjny, rozrywkowo – zabawowy sposób podnoszenia kwalifikacji kierowców. W pułku nie było poważniejszych wypadków samochodowych a kierowcy reprezentowali wysoki poziom umiejętności praktycznych. W roku 1974, a następnie w 1975, pułk został wyróżniony przez MON medalem „Za osiągnięcia w służbie wojskowej, a w 1976 r - medalem „Za Wybitne Osiągnięcia w Służbie Wojskowej”.

Dowódca 6 Pomorskiego Pułku Łączności wpisany do „Honorowej Księgi Czynów Żołnierskich” (5.10.1976 r.). Gratulacje od Ministra Obrony Narodowej gen. Wojciecha Jaruzelskiego.

Zdjęcie zespołowe.

Dekoracja sztandaru Pułkowego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Dekoruje Szef Sztabu Wojsk Lotniczych gen. bryg. Zych.

Dekoracja sztandaru Pułkowego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Dekoruje Szef Sztabu Wojsk Lotniczych gen. bryg. Zych.

W październiku 1984 r., na podstawie rozkazu MON płk Ryszard **Wróbel** przekazał obowiązki Dowódcy 6 Pomorskiego Pułku Łączności ppłk Lechosławowi Buchnajzerowi. W drugiej połowie października 1984 r. dowództwo 6 Pomorskiego Pułku Łączności stanowili:

dowódca	ppłk dypl. L. BUCHNAJZER
z-ca d-cy ds. polit.	ppłk mgr inż. W. ŁAGODOWSKI
szef sztabu	ppłk dypl. R. BAŃKOWSKI
z-ca d-cy ds. lin.	ppłk inż. A. GLIŃSKI
z-ca d-cy ds. techn.	ppłk F. KOLUCH
kwatermistrz Z-ca D-cy	ppłk M. KNAPIŃSKI

Dowódcami batalionów byli:

1 batalion dowodzenia	ppłk Aleksander PIASECKI
2 batalion dowodzenia	ppłk Wojciech JAKUBIK
3 batalionu r/liniowo – kablowego	ppłk Stanisław SŁAWEK

Dowódcami samodzielnych kompanii byli:

Kompania łączności KSD	wakat
Kompania transmisji informacji	mjr Zygmunt DŻENDŻERA
Kompania szkolna	kpt. Andrzej SOBOLEWSKI

6 Pułk Łączności dla Wojsk Lotniczych stanowił swego rodzaju „kuźnię kadr łączności”. Przez pułk przechodzili prawie wszyscy oficerowie obejmujący następnie odpowiedzialne stanowiska łączności w jednostkach i związkach taktycznych lotnictwa, a także stanowiska w sztabie DWL, tak np:

plk Zygmunt ZACZENIUK	Szef Oddziału Łączności LO był d-cą kompanii szkolnej w pułku
plk Edmund KOLASA	Szef Wydz. Szkolenia w OŁ WL był Z-cą D-cy Pułku ds. szkolenia
plk Mieczysław SZELAŃGOWSKI	Szef Zespołu Insp. Sił Zbrojnych był szefem sztabu Pułku oraz po. D-cy Pułku
plk Sylwester WALKOWIAK	Szef Oddz. w SWŁ i RUL WL był w pułku d-cą kompanii szkolnej
plk Stefan GOJŁO	Szef Oddz. Zaopatrzenia w SWŁ i RUL WL w pułku Z-ca D-cy do spraw technicznych
plk KWIECIEŃ	Szef Wojsk Łączności i UL WOPK w pułku był zastępcą d-cy bat. r/linii
plk Marian BUKOWSKI	Szef Łączności II DLMB
gen. broni dr Lech KONOPKA	był w pułku dowódcą kompanii
plk dypl. inż Jan BLAJER	Szef Łączności 4 KL był w pułku d-cą plutonu, kompanii i Szefem Sztabu
ppłk Władysław ŁĄCZNY	Szef Łączności Pułku Lotniczego był w pułku komendantem poligону szkolnego

Zgodnie z przeznaczeniem pułk zabezpieczał systemy łączności w bardzo licznych i różnorodnych ćwiczeniach. Oto ważniejsze z nich:

Rejon rozwijania polowych węzłów łączności lub kryptonimów ćwiczeń	Czas odbywanych ćwiczeń
Choszczno	Czerwiec 1958 r.
Wędrzyn	25.09. – 12.10.1958 r.

Mirosławiec	13 – 28.05.1959 r.
Orzysz	18 – 26.06.1959 r.
Wędrzyn	Wrzesień 1959 r.
Olsztyn	Luty 1960 r.
Drawsko Pomorskie	Czerwiec 1960 r.
Mirosławiec	Kwiecień 1961 r.
Krosno Odrzańskie	Sierpień 1961 r.
Piła	Czerwiec 1962 r.
Łuków	Czerwiec 1962 r.
Poznań	Czerwiec 1965 r.
Międzychód	Wrzesień 1965 r.
Warszawa – defilada lotnicza	22.07.1966 r.
Mieczewo	Luty 1967 r.
Grajewo	Maj 1967 r.
Gryfino – Milmersdorf	Czerwiec 1967 r.
„Wiosna-68”	16 – 24.06.1968 r.
„Wiosna-69”	26.03. – 05.04.1969 r.
„Odra – Nysa”	1969 r.
„Omega-72”	17 – 21.04.1972 r.
„Wilga-72”	25 – 30.06.1972 r.
„Luty-73”, „Zięba-73”	14 – 21.02.1973 r.
„Wiosna-73”	Kwiecień 1973 r.
„Lato-74”	16 – 24.06.1974 r.
„Jastrząb-74”	26 – 30.08.1974 r.
„Orzeł-75”	17 – 26.05.1975 r.

„Wrzesień-75”	27.08. – 11.09.1975 r.
„Tarcza-76”	01 – 16.09.1976 r.
„Zięba-77”	12 – 16.01.1977 r.
„Zimorodek-77”	01 – 05.02.1977 r.
„Kos-77”	22 – 27.03.1977 r.
„Zachód-77”	23.05 – 10.06.1977 r.
„Tranzyt-77” i „Wrzesień-77”	30.08 – 14.09.1977 r.
„Zimorodek-78”	10 – 16.02.1978 r.
„Jastrząb-78”	22 – 25.02.1978 r.
„Szpak-78”	13 – 21.05.1978 r.
„Lato-78”	01 – 10.06.1978 r.
„Krogulec-78”, „Wrzesień-78”	IX 1978 r.
„Zimorodek-79”	II 1979 r.
„Zięba-79”, „Wilga-79”	19 – 24.03.1979 r.
„Krogulec-79”	30 – 31.08.1979 r.
„Wrzesień-79”	10 – 17.09.1979 r.
„Wiosna-80”	1980 r.
„Sojusz-81”	1981 r.
„Sojusz-83”	1983 r.
„Lato-84”	1984 r.

Z nieco mniejszym nasileniem ćwiczone w następnych latach. Jedynie w roku 1969 i 1970, z trudno wytłumaczalnych przyczyn, pułk przeżył pewne zachwiania w poziomie przygotowania sił i środków do wykonania zadań bojowych. Z popełnionych błędów wyciągnięto stosowne wnioski. Od tego momentu wszystkie zadania bojowe „pieczętowane” były oceną dobrą lub bardzo dobrą.

ĆWICZENIA „LATO 84”

DUMA PUŁKU

Stanowią ją żołnierze frontowi i niżej przedstawieni

***Eugeniusz Gajewski** - Radiotelegrafista, pierwszy polski kursant wyszkolony w kompanii szkolnej 5 samodzielnego batalionu.*

***ppor. Kazimierz Szkoda** – pomocnik dowódcy batalionu szkolnego 37 Pułku Łączności.*

Od lewej: **por. Czesław Mamelka**, dowódca 2 kompanii w batalionie szkolnym; **Ryszard Wróbel**, dowódca plutonu 1 kompanii batalionu szkolnego 37 Pułku Łączności; **Alojzy Dominik**, dowódca 3 kompanii batalionu szkolnego.

Dowódca batalionu szkolnego 37 Pułku Łączności – **Bogusław Szychliński**.

Pierwszy z lewej: **Alfons Wojciekian** – dowódca radiostacji, strzelec pokładowy, mistrz radiotelegrafista Wojska Polskiego; z prawej: **Ryszard Wróbel**.

Od lewej: por. **Wacław Fieducik**, dowódca 1 kompanii szkolnej w batalionie szkolnym 37 Pułku Łączności. ppor. **Stanisław Boczek**, kierownik warsztatów łączności 37 Pułku Łączności.

*por. **Kopka**, oficer sekcji technicznej 37 Pulku Łączności.*

*kpr. **Alojzy Dominik** na czele kompanii szkolnej 5 batalionu łączności w drodze do odgruzowywania stolicy w 1948 r.*

Dowódca batalionu szkolnego z grupą podoficerów.

Pierwsza kompania radiowa batalionu szkolnego 37 Pułku Łączności podczas przygotowań do defilady w Stalinogrodzie (Katowice).

Zespoły poszczególnych pododdziałów Łączności na zawodach szczebla wojsk lotniczych i obrony powietrznej w Warszawie, w centrum szef węzła łączności płk Karski (podczas służby w pułku – Kapusta).

*Towarzysze służby w Nowym Dworze Mazowieckim. Od lewej **Alojzy Dominik**, starszy lekarz **Wietrzykowski** i **Sylwester Walkowiak**.*

*por. Edmund Leszkiewicz – pomocnik dowódcy batalionu szkolnego
37 Pułku Łączności do spraw technicznych i następnie wyszkolenia.*

*Wzorowy dowódca radiostacji SCR-399 kpr. Kawlinis (żołnierz
frontowy).*

*Od lewej: instruktor polityczny sekcji polityczno-wychowawczej pułku; dowódca warsztatów naprawczych **mjr Barański** i dowódca 1 kompanii batalionu szkolnego Pułku Łączności **mjr Marian Raburski**, następnie dowódca batalionu radiowego podczas rozmowy koleżeńskiej.*

*Spotkanie po latach, pierwszy od lewej: **Józef Jeż**, **Alojzy Dominik** i **Żaluk**.*

*1951r. Lotnisko Bielany przed przygotowaniem do pokazów lotniczych. Na zdjęciu od lewej strony: **Marian Raburski**, **Roman Ochocimski**, kpr. **Motyka** i **Ryszard Wróbel**.*

We wrześniu 1994 roku Szef Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych w uznaniu dotychczasowych zasług i osiągnięć, wyróżnił pułk Znakiem Honorowym Sił Zbrojnych.

Od początku pobytu pułku na Ziemi Śremskiej trwała obustronna i korzystna współpraca ze społeczeństwem regionu. 24 września 1994 roku, z okazji 50-lecia istnienia pułku społeczeństwo miasta i gminy Śrem ufundowało jednostce nowy sztandar. Oficjalne uroczystości pożegnania starego i nadania nowego sztandaru oraz jubileuszu 50-lecia powstania 6 Pułku Łączności odbyły się na placu 20 Października w Śreмі. Akt nadania sztandaru, w dniu 2 września 1994 roku podpisał prezydent Rzeczypospolitej Polski – Pan Lech Wałęsa.

W 1995 roku Minister Kultury i Sztuki przyznał 6 Pułkowi Łączności nagrodę I stopnia w konkursie na najlepszego użytkownika obiektów zabytkowych. 20 września 1998 roku odbyło się poświęcenie nowo wybudowanego Kościoła Garnizonowego pw. Św.

Jana z Dukli. Poświęcenia Kościoła dokonał Jego Ekscelencja Biskup Polowy WP - gen. dyw. dr Sławoj Leszek Głódź.

26 października 1998 roku ponownie Szef Sztabu Gen. Wojska Polskiego wyróżnił jednostkę Znakiem Honorowym Sił Zbrojnych. W tym czasie rozpoczęto prace nad tworzeniem 6 Brygady Dowodzenia WLOP, która zaczęła funkcjonować od 01.01.1999 a na jej dowódcę został wyznaczony płk dypl. Lechosław **Buchnajzer**

28 maja 2001 r. w obecności Dowódcy WLOP – gen. broni pil. Andrzeja **Dulęby**, po 17 latach dowodzenia pułkiem i brygadą, pożegnał się z mundurem płk dypl. Lechosław **Buchnajzer**, a dowodzenie Brygadą objął ppłk dypl. inż. Michał **Sikora**. W związku z restrukturyzacją brygady z dniem 01.01.2003 roku powstał 6 Pułk Dowodzenia WLOP. Jego dowódcą został płk dypl. Mirosław **Ziółek**, do roku 2007 gdy w celu jego rozformowania i zakończenia działalności na jego dowódcę i likwidatora wyznaczony został dotychczasowy zastępca dcy pułku ppłk mgr inż. Krzysztof **Filipowiak**. W efekcie kolejnej restrukturyzacji w lipcu 2007 roku na bazie pułku powstał 6 Batalion Dowodzenia Sił Powietrznych, którego dowódcą został ppłk dypl. inż. Andrzej **Giczela**. Kolejnym dowódcą śremskiej jednostki został ppłk mgr Sławomir **Majewski**. Czas jego dowodzenia to IV 2010 - IX 2011 r. Aktualnie 6 Batalionem Dowodzenia Sił Powietrznych dowodzi ppłk mgr inż. **Roszak**.

Jest rok 2012, 6 Batalion Dowodzenia Sił Powietrznych jest kontynuatorem przeszło 60-letnich, chlubnych tradycji 6 Samodzielnego Pułku Łączności Lotnictwa Wojska Polskiego i aby sprostać współczesnym wymaganiom, konieczne staje się ciągłe podnoszenie kwalifikacji żołnierzy oraz wdrażanie nowoczesnego sprzętu łączności i informatyki.

EPIZODY Z GARNIZONOWEGO ŻYCIA I DZIAŁALNOŚCI
W 6 POMORSKIM PUŁKU ŁĄCZNOŚCI WOJSK
LOTNICZYCH

W przerwie podczas konferencji na temat wyszkolenia, dyscypliny i gotowości bojowej rozmawiają: od prawej ppłk Jan Misiuk, ppłk Jerzy Zachaj, przedstawiciel Akademii Sztabu Generalnego (były żołnierz pułku) i dowódca pułku. Miejsce konferencji – Świdwin.

Wręczenie broni nowo wcielonym żołnierzom kompanii szkolnej 6 Pomorskiego Pułku Łączności. Wręcza dowódca pułku.

Wrzesień 1979 r. Jubilaci 25-letniej służby w ludowym wojsku polskim. Od lewej: pplk M. Knapiński, plk R. Wróbel, pplk A. Gliński, mjr J. Pałka, pplk G. Sitnicki, mjr Góźdz, pplk R. Komorowski, pplk F. Koluch, pplk J. Stranz, mjr W. Nowak.

plk Mieczysław Tyszko gratuluje plut. Golcowi wyboru do wyjazdu na Antarktydę z ekspedycją naukową z zadaniem utrzymywania łączności z krajem za pomocą radiostacji R-110.

Zawody sportowe wojsk lotniczych na stadionie 25-lecia w Śremie. W imieniu dowódcy wojsk medale i dyplomy wręcza upoważniony dowódca 6 Pomorskiego Pułku Łączności.

Ścisłe dowództwo pułku: od prawej kwatermistrz zastępcy dowódcy – pplk Knapieński, zastępcy dowódcy ds. liniowych, pplk J. Jeż, pomocnik szefa sztabu pplk W. Skwirus, szef sztabu pplk R. Komorowski, zastępcy dowódcy pplk L. Gąsiorek. Spotkanie w celu przejścia w stan spoczynku pplk Komorowskiego i pplk Jeża. Odchodzących żegna dowódca.

Dowódca pułku wraz z zastępcą mjr. Łagodowskim wśród aktywu młodzieżowego na spotkaniu z okazji święta narodowego.

*Dowódca 6 Pomorskiego Pułku Łączności **plk Ryszard Wróbel**.
Wpisany do Księgi Czynu Żołnierskiego w 1976 roku.*

*Wzorowy szef służby samochodowej **pplk Kazimierz Kotewicz***

*Uroczyste wręczenie broni żołnierzom Wcielenia W-84 na Rynku
w Śremie (9.05.1984 r.)*

*Uroczyste wręczenie broni żołnierzom Wcielenia W-84 na Rynku
w Śremie (9.05.1984 r.)*

I miejsce w piłce nożnej 6 ppł w Mistrzostwach DWL

Spotkanie z oficerami NAL, Kórnik 1978

1 maj 1978

Sztafeta Pokoleń organizowana w siedzibie Urzędu Miasta Śrem (1979 r.)

Fragment odprawy rocznej Kadry Pulku podsumowującej osiągnięcia i braki w minionym roku (1978 r.)

Zabawa Sylwestrowa 1980 r.

Zabawa Sylwestrowa 1980 r.

Zawody Strzeleckie o nagrodę d-cy JW (13.08.1981)

Przysięga wojskowa w 1981 r.

Spotkanie z żołnierzami w czasie Wigilii Bożego Narodzenia 1981 r.

Spotkanie z Organizacją Rodzin Wojskowych

Święto Jednostki Wojskowej 1982 r.

Wspólny obiad w stołówce żołnierskiej wraz z żołnierzami służby zasadniczej (1982 r.)

Dzień Przodownika w roku 1983

Powstaje Koło Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy (1981 r.)

Uroczysta zbiórka z okazji Święta Wojska Polskiego (12.10.1984 r.)

Uroczysta zbiórka z okazji Święta Wojska Polskiego (12.10.1984 r)

**Uroczysta zbiórka z okazji Święta Wojska
Polskiego (12.10.1984 r)**

Roczna odprawa kadry łączności w Babimoście. Prowadzi Szef Wojsk Łączności i Radiotechnicznego Ubezpieczenia Lotów Wojsk Lotniczych płk Władysław Fremi.

Roczna odprawa kadry łączności w Babimoście. Przy wspólnym stole.

Goście Jednostki na obchodach 45 rocznicy 6 Pułku Dowodzenia

Z-ca dowódcy Wojsk Lotniczych ds. politycznych w Sali tradycji pułku

Zebranie sprawozdawczo-wyborcze Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego. Dowódca Pułku Mirosław Ziółek w otoczeniu Zarządu Koła (17.12.2004 r)

Prezes Koła płk w st. spocz. Ryszard Wróbel wręcza Dowódcy 6 Pułku Dowodzenia Sił Powietrznych, płk. Mirosławowi Ziółkowi dyplom, jako dowód wpisania go do „Honorowej Księgi Zasłużonych dla Koła”

Kolejny Dowódca Pułku ppłk mgr inż. Krzysztof Filipowiak wpisany również do „Honorowej Księgi Zasłużonych dla Koła ZZWP imieniem płk. Lesława Klisowskiego”.

GOŚCIE HONOROWI
6 Pomorskiego Pułku Łączności Wojsk Lotniczych

1. Atache Koreańskiej Republiki Ludowo Demokratycznej ppłk. Jun
– Ze – Mu (19.04.1978 r.)

Spotkanie w klubie pułkowym

Rozmowa przy kawie

Zwiedzanie Sali tradycji

2. Atache wojskowy Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej płk Drabek (maj 1981 r.)

Płk Drabek z Płk Wróblem

Powitanie z oficerami pulku

Wystąpienie gościa

Przy kawie

Przy kawie

3. Przedstawiciel Północnej Grupy Wojsk Armii Radzieckiej
(23.02.1978 r.)

W Sali tradycji referuje pplk Stranz

Powitanie z Dowództwem Jednostki

Zapoznanie gościa z historią Pułku

4. Atache Wojskowy ZSRR mjr Miszczenko

WIZYTA W PUŁKU GEN. DYW. KREPSKIEGO I GEN. DYW. KRAWCZYCA (luty 1984 r.)

Powitanie gen. Krawczyca

Dowódca pulku płk Ryszard Wróbel referuje szlak bojowy pulku

Gen. Krawczyk wizytuje pododdziały pulku w miejscach zakwaterowania

Zwiedzanie Sali tradycji

W Sali tradycji pułku

WIZYTA GEN. BRYG. PIETRUCHY

WIZYTA GEN. BRYG. ŁUKASIKA

SPOTKANIE POKOLEŃ ŁACZNOŚCIOWCÓW
W 40-LECIE PUŁKU

Powitanie Szefa Sztabu Wojsk Lotniczych gen. bryg. Zycha

Powitania i wspomnienia

Przed wejściem do budynku sztabowego

*Spotkanie i koleżeńska rozmowa przed wejściem do budynku Sztabu
Pułku*

Od lewej: pplk Kolasa, pplk Stranz, pplk Jan Waldemar Łagodowski, pplk Sylwester Walkowiak, pplk rezerwy Ryszard Komorowski, pplk Wejnar, pplk Koszałkowski

Od lewej: Z-ca ds. politycznych pplk Łagodowski, były z-ca dowódcy ds. liniowych pplk Kański oraz pplk Kozak

Spotkanie w Sali kinowej

Delegacja ze Spółdzielni Mieszkaniowej wręcza kwiaty

plk Ryszard Wróbel

Na strzelnicy Helenki

Zwiedzanie bazy szkoleniowej na poligonie Helenki

Ocena wykorzystania poligonu szkoleniowego Helenki

Goście na poligonie Helenki

Honorowanie kadry zawodowej

*Szef Sztabu Wojsk Lotniczych gen bryg. Zych, dekoruje oficerów
półku*

Honorowanie oficerów

Dowódca batalionu radioliniowego mjr Sławek wita byłego Dowódcę Pułku płk Szelałgowskiego

Goście wśród żołnierzy trzeciego batalionu

Goście przy kawie

Od lewej: ppłk Kolasa, płk Wróbel, ppłk Dominik, ppłk Koszałkowski, mjr Zaremba

Przeglądanie kronik w sali tradycji

**NADANIE ZAŁODZE WARSZTATÓW ŁĄCZNOŚCI MIANA
BRYGADY SŁUŻBY SOCJALISTYCZNEJ (03.01.1978 r.)**

**SPOTKANIE Z CZŁONKINIAMI ŚREMSKIEJ ORGANIZACJI
RODZIN WOJSKOWYCH**

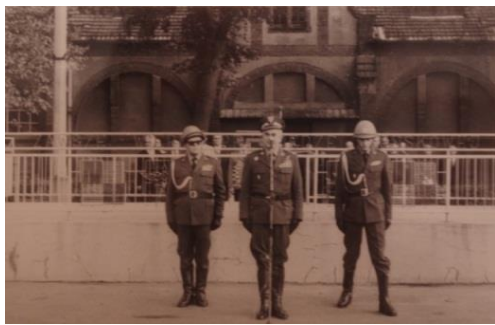

UROCZyste PRZEKAZANIE OBOWIAZKÓW DOWÓDCY
6 POMORSKIEGO PUŁKU ŁĄCZNOŚCI (12.10.1984 r.)

Pułkownik Ryszard Wróbel przekazuje obowiązki pplk. Lechosławowi Buchnajzerowi

Od lewej: plk Ryszard Wróbel, Szef Sztabu Wojsk Lotniczych gen Zych, pplk Lechosław Buchnajzer

Przekazanie obowiązków zgodnie z ceremoniałem wojskowym

Przekazanie obowiązków zgodnie z ceremoniałem wojskowym

*Uroczystość przekazania obowiązków Dowódcy Pułku i wystąpienia
w obecności zaproszonych gości*

*Uroczystość przekazania obowiązków Dowódcy Pułku i wystąpienia
w obecności zaproszonych gości*

POŚWIĘCENIE KOŚCIOŁA GARNIZONOWEGO (20 wrzesień 1998)

Wnętrze nowo wybudowanego kościoła garnizonowego w Śremie.

Podczas mszy świętej.

Biskup Polowy Wojska Polskiego gen. dyw. dr Sławoj Leszek Głódź.

Dokument inauguracyjny podpisuje dowódca WLOP gen. broni pilot Zbigniew Dułęba, obok stoją od lewej: proboszcz mjr Krzysztof Górski, dowódca 6 Pułku Łączności Sił Powietrznych płk Lechosław Buchnajzer oraz Biskup Polowy Wojska Polskiego gen. dyw. dr Sławoj Leszek Głódź.

Epizod z sali tradycji pułku.

Trybuna honorowa z dostojnymi gośćmi. Stoją od lewej: przewodniczący rady miasta, burmistrz miasta Śrem, marszałek województwa wielkopolskiego, biskup polowy, wicewojewoda, dowódca 6 Pułku Łączności, dowódca Sił Powietrznych, przewodniczący rady powiatu Śrem, starosta śremski, generałowie SP. Siedzi ostatni powstaniec wielkopolski, 102 letni Klaczyński.

MIGAWKI Z KOŃCA XX WIEKU
W 6 PUŁKU ŁĄCZNOŚCI

*Sztandar ufundowany przez społeczeństwo i władze samorządowe
Śremu dla 6 Pułku Dowodzenia.*

Gospodarz województwa wielkopolskiego wbija honorowy gwoździ w drzewce sztandaru, który za chwilę wręczony będzie dowódcy pułku przez wysłannika Prezydenta RP Lecha Wałęsę.

Dowódca pułku płk dypl. Lechosław Buchnajer całuje sztandar.

Trybuna honorowa z udziałem honorowych gości z miasta i okolic oraz władz jednostek i organizacji społecznych województwa wielkopolskiego (plac 20 października w Śremie).

Dowódca 4 korpusu WŁOP oraz reprezentant wojewody wielkopolskiego zwiedzają obiekt żołnierskiej stołówki.

PRZESZŁA JAK BŁYSKAWICA

6 Brygada Dowodzenia WLOP

Spotkanie samorządu miejskiego i powiatowego z dowództwem Brygady Dowodzenia Sił Powietrznych. Przemawia burmistrz miasta pan Basaj.

4 lipca, kolejna rocznica tragicznej śmierci gen. Władysława Sikorskiego. Z tej okazji jak co roku składamy kwiaty pod tablicą pamiątkową istniejącą przy wejściu do jednostki. W tym roku, udział w organizacji obchodów zabezpiecza dowództwo brygady

Prezydent RP nadał pierwsze stopnie oficerskie kombatantom. Z tej okazji zgromadzeni w klubie garnizonowym podporucznicy przyjmują gratulacje od szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego oraz szefa WKU dyplomy i gratulacje. Listy gratulacyjne składa również przewodniczący rady powiatu oraz prezes koła ZBZZIORWP.

Dowódca 6 Brygady Dowodzenia Sił Powietrznych płk dypl. inż. Michał Sikora zaprosił i wita Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego gen. broni dr Lecha Konopkę – byłego kilkuletniego dowódcę kompanii w 6 Pomorskim Pułku Łączności.

Gen. dyw. (obecnie broni) dr Lech Konopka jest jednym z oficerów łączności, który osiągnął najwyższy stopień.

Sprzęt radioliniowy w 6 Pulku Łączności w Śremie u schyłku XX wieku.

Dowódca 6 Pułku Dowodzenia WŁOP płk dypl. inż. Mirosław Ziółek odczytuje akt ustanowienia pomnika pamięci i tradycji poprzednich jednostek.

Pomnik odsłaniali wspólnie byli dowódcy jednostek: 6 Pomorskiego Pułku Łączności, płk w stanie spocz. Ryszard Wróbel, 6 Pułku Łączności i 6 Brygady Dowodzenia WŁOP płk w stanie spocz. płk dypl Lechosław Buchnajzer oraz płk dypl. Inż. Michał Sikora.

Spotkanie po latach

Zasłużeni dla pulku oficerowie (po latach). Od lewej płk dr inż. Jan Latek, płk mgr inż. Marian Borowski, mjr inż. Andrzej Łukaszewski i mjr inż. Cyprian Wawrzekiewicz.

POŻEGNANIE PPLK. DYPL. INŻ. ANDRZEJA GICZELI

**Po roku 1970 oni w różnych latach i przeobrażeniach jednostki
wchodzili w skład jej dowództwa**

Od lewej: plk dr Waldemar Łagodowski – zastępca dowódcy ds. politycznych; plk Ryszard Wróbel – dowódca pułku; ppłk dypl. Józef Żeleźny – kwatermistrz zastępcy dowódcy; ppłk Franciszek Koluch – zastępca dowódcy pułku ds. technicznych; ppłk inż. Stanisław Włodarczyk – zastępca dowódcy pułku ds. technicznych; ppłk dypl. Ryszard Bańkowski – szef sztabu pułku; ppłk mgr Monczakowski – zastępca dowódcy pułku ds. polityczno-wychowawczych; ppłk mgr inż. Krzysztof Filipowiak – dowódca pułku dowodzenia.

Spotkanie po latach. Od lewej: pplk inż. Stanisław Włodarczyk, pplk mgr Monczakowski, pplk dypl. mgr inż. Krzysztof Filipowiak, plk dr Waldemar Łagodowski, plk Ryszard Wróbel, pplk dypl. Józef Żeleźny, pplk Franciszek Koluch

Od lewej: pplk inż. Stanisław Włodarczyk, pplk dypl. Ryszard Baniakowski, pplk mgr Monczakowski, pplk dypl. mgr inż. Krzysztof Filipowiak, pplk Franciszek Koluch

Spotkanie po latach. Od lewej: płk Ryszard Wróbel, pplk dypl. Józef Żeleźny, pplk Franciszek Koluch

ONI DOWODZILI JEDNOSTKA

ppłk. M. N. MICHAJŁOW (do 28 lutego 1946)

mjr E. A. BARKANOW (od 28 lutego 1946-1947)

płk Wacław KUŹNICKI (1947-1956)

mjr Mieczysław SZELAḡOWSKI (1955-1956)

ppłk Lesław KLISOWSKI (1956-1967)

ppłk Julian JABŁOŃSKI (1967-1970)

Płk Ryszard WRÓBEL (1970-1984)

płk dypl. Lechosław BUCHNAJZER (1984-2001)

ppłk dypl. inż. Michał SIKORA (2001-2003)

płk dypl. inż. Mirosław ZIÓŁEK (2003-2007)

ppłk mgr. inż. Krzysztof FILIPOWIAK (2007-2007)

ppłk dypl. inż. Andrzej GICZELA (2007-2010)

ppłk. mgr inż. Sławomir MAJEWSKI (2010-2011)

ppłk mgr inż. Zbigniew ROSZAK (od 2011)